

TIEDOTE

Bryssel, 29. huhtikuuta 2014

EU:n rajoittavat toimenpiteet

Pakotteet ovat EU:n välineitä, joilla edistetään yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) tavoitteita eli rauhaa ja demokratiaa sekä oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamista ja kansainvälisen oikeuden noudattamista. Ne ovat aina osa kattavaa toimintapoliittista lähestymistapaa, johon kuuluu poliittinen vuoropuhelu ja täydentävät toimet.

EU:n pakotteet eivät ole rankaisevia, vaan niiden tarkoituksena on saada aikaan muutos rajoittavien toimenpiteiden kohdemaan, -yhteisöjen tai -henkilöiden politiikassa tai toiminnassa. Toimenpiteet kohdistetaan tästä syystä aina kyseiseen politiikkaan tai toimintaan, niiden toteuttamiskeinoihin sekä niistä vastuussa oleviin henkilöihin. Samalla EU tekee kaikkensa minimoidakseen haitalliset seuraukset siviiliväestölle tai lailliselle toiminnalle.

EU panee täytäntöön kaikki YK:n määräämät pakotteet. Lisäksi EU voi koventaa YK:n pakotteita ottamalla käyttöön tiukempia lisätoimenpiteitä. Lopuksi EU voi päättää omien pakotteiden määräämisestä katsoessaan tarpeelliseksi.

Hyväksyminen ja voimaantulo

Neuvosto määrää EU:n rajoittavia toimenpiteitä yksimielisesti hyväksyttävällä neuvoston YUTP-päätöksellä. Vaikka tämä päätös sisältää kaikki määrätyt toimenpiteet, saatetaan tarvita muuta lainsäädäntöä pakotteiden kaikkien oikeusvaikutusten varmistamiseksi.

Jäsenvaltiot panevat suoraan täytäntöön tiettyjä pakotteita, kuten asevientikiellot ja matkustuskieltoja. Tällaisiin toimenpiteisiin riittää neuvoston päätös. Kyseinen päätös sitoo suoraan EU:n jäsenvaltioita.

Taloudelliset toimenpiteet, esimerkiksi varojen jäädyttämiset ja vientikiellot, kuuluvat unionin toimivaltaan ja edellyttävät siksi neuvoston asetuksena annettavaa, EU:n kansalaisia ja yrityksiä suoraan sitovaa erillistä täytäntöönpanolainsäädäntöä. EU:n ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ja Euroopan komission yhteisen ehdotuksen perusteella annettava asetus sisältää yksityiskohdat neuvoston päättämien toimenpiteiden tarkasta soveltamisalasta ja niiden täytäntöönpanosta. Asetus tulee yleensä voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan EU:n virallisessa lehdessä.

P R E S S

Council of the European Union - Press Office
Rue de la Loi 175 B – 1048 BRUSSELS Tel.: +32 (0)2 281 6319
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/press>

FI

Tavalliset toimenpiteet

– Aseidenvientikielto

Aseidenvientikielto koskee yleensä EU:n yhteisessä puolustustarvikeluettelossa olevien tavaroiden myyntiä, toimitusta ja kuljetusta (ks. uusin [yhteinen puolustustarvikeluettelo](#)). Myös asiaan liittyvä tekninen ja taloudellinen apu sisältyy yleensä kieltoon.

Lisäksi voidaan kieltää kansallisiin tukahduttamistoimiin käytettävien laitteiden, esimerkiksi EU:n yhteiseen puolustustarvikeluetteloön kuulumattomien poliisin varusteiden, vienti. Esimerkkeinä mainittakoon vesitykeillä varustetut ajoneuvot, vankien kuljetukseen tarkoitetut ajoneuvot, piikkilanka sekä mellakkakypärät ja suojakilvet.

Neuvosto saattaa lisäksi kieltää kaksikäyttötuotteiden viennin pakotteiden kohteina oleviin maihin. Kyseisiä EU:n kaksikäyttötuotteiden luettelossa olevia tuotteita voidaan käyttää sekä siviili- että sotilastarkoituksiin (ks. [asetuksen 428/2009 liite I](#)).

– Varojen jäädyttäminen

Varojen jäädyttäminen koskee niiden henkilöiden tai yhteisöjen omistamia tai hallinnassa olevia varoja ja taloudellisia resursseja, joihin kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä. Tämä tarkoittaa, että varoja, kuten käteistä rahaa, sekkejä, pankkitalletuksia, varastoja, osakkeita jne. ei voida saada käyttöön, siirtää tai myydä. Mitään muutakaan aineellista ja aineetonta omaisuutta, muun muassa kiinteää omaisuutta, ei voida myydä tai vuokrata.

Varojen jäädyttäminen käsittää myös kiellon toimittaa resursseja rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleville yhteisöille ja henkilöille. Tämä tarkoittaa, että EU:n kansalaiset ja yhtiöt eivät saa suorittaa maksuja tai toimittaa tavaroita ja muuta omaisuutta näille yhteisöille ja henkilöille. Käytännössä ei voida suorittaa laillisesti liiketoimia näiden nimettyjen yhtiöiden ja henkilöiden kanssa.

Tietyissä tapauksissa toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat sallia poikkeuksia varojen jäädyttämisestä perustarpeiden (esimerkiksi elintarvikkeet, vuokra, lääkkeet tai verot) tai kohtuullisten oikeudenkäyntikulujen kattamiseen.

– Viisumi- tai matkustuskielto

Matkustuskiellon kohteina olevilta henkilöiltä kielletään EU:n alueelle pääsy sen ulkorajoilla. Jos EU:n alueelle pääsyyn tarvitaan viisumi, sitä ei myönnetä henkilölle, jolle on määrätty tällainen maahanpääsyä koskeva rajoitus.

EU:n pakotteet eivät koskaan velvoita jäsenvaltiolta epäämään maahanpääsyä omilta kansalaisiltaan. Jos matkustuskielto koskee EU:n kansalaista, hänen kotimaansa on vastaanotettava hänet, ellei kansallisista säännöksistä muuta johdu.

Lisäksi jäsenvaltio voi myöntää poikkeuksia matkustuskielloista, kun se toimii jonkin kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön, YK:n konferenssin tai Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) isäntämaana.

Missä sovelletaan EU:n pakotteita?

Luonteensa vuoksi pakotteiden tarkoituksena on vaikuttaa poliittisesti kolmansiin maihin. EU:n rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan kuitenkin vain EU:n lainkäyttövallan piirissä eli

- EU:n alueella, myös sen ilmatilassa;
- EU:n kansalaisiin riippumatta siitä, ovatko he EU:n alueella;
- jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettuihin yhtiöihin ja järjestöihin riippumatta siitä, sijaitsevatko ne EU:n alueella. Tähän kuuluvat myös EU:n yritysten sivuliikkeet kolmansissa maissa.
- kaikkeen liiketoimintaan, joka tapahtuu kokonaan tai osittain Euroopan unionin alueella;
- jonkin jäsenvaltion lainkäyttövallan alaisissa ilma-aluksissa tai aluksissa.

EU ei hyväksy lainsäädäntöä, jota sovellettaisiin kansainvälisen oikeuden vastaisesti ekstraterritoriaalisesti. EU:n ehdokasmaita pyydetään järjestelmällisesti osallistumaan EU:n rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Oikeussuojakeinot

Neuvosto ilmoittaa niille henkilöille ja yhteisöille, joita varojen jäädyttäminen tai matkustuskielto koskee, niitä vastaan toteutettavista toimenpiteistä. Samalla neuvosto tiedottaa niiden käytettävissään olevista oikeussuojakeinoista. Mainitut henkilöt ja yhteisöt voivat pyytää neuvostoa tarkastelemaan uudelleen päätöstään esittäen huomautuksensa luetteloon merkitsemisestä. He voivat myös riitauttaa toimenpiteet unionin yleisessä tuomioistuimessa.
